

Сања и Димитрије Панфилов

Поштоване даме и господо,

Драги пријатељи

Срби су се увек могли поуздати у две ствари: постојану љубав Русије и поуздану мржњу, увек истих, непријатеља. Пролазили су векови, а ово су биле константе нашег бивствовања. Историја, учитељица живота, није нас научила политичкој лукавости, дипломатским марифетлуцима, лажним обећањима, преговарачким подлостима... Увек се ишло тежим, крвавијим путем – без очекивања да ће нам неко понудити мир без рата. Страдања су била увек иста, мењало се само оружје.

Данас се сећамо страшних дана Првог светског рата, који је, уз бој на Косову, оставио најдубље трагове у генетском коду српског народа. Својом трагиком и разарањем, избрздао је сваког човека и жену; сваки град и село; сваку реку и планину. Чини се да није постојао квадратни метар земље необележен капљом крви. „Serbien muss sterbien“ – Србија мора умрети – урлали су непријатељи, а дволично прижељкивали „пријатељи“. Србија није била потребна никоме. Иако се уздала само у Бога, спасао ју је човек. ЧОВЕК међу људима. Цар Николај II Романов није морао учинити ништа – нису ни други – а учинио је све: дао је у залог своју земљу, да би спасао нашу. Можда је политика вештина калкулације, али ово је била – љубав. Чиста, некористољубива, братска љубав. Откуда та посвећеност, тада највећег, Руса према малом Србину – не знамо. Можда је, из неке ћелије његовог крвотока, проговорила давна Ана Јакшић, српска бака Ивана Грозног.

Наша је обавеза – људска, морална, братска, историјска – да не заборавимо тог човека, сада свеца. Јер, не може бити самопоштовања без поштовања и захвалности без сећања. Не може бити пријатељства без солидарности и братства без жртвовања.